

KONKURS OJCZYZNY POLSZCZYZNY 2012/2013

Konkurs językowy dla uczniów szkół podstawowych – etap II

O psach

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
klasa

Przeczytaj uważnie teksty i zadania.

W każdym z zadań zamkniętych wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. W zadaniach otwartych odpowiedzi zapisz starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

TEKST I

Imiona psów

Nie jest bez znaczenia, w jaki sposób nazywamy swoich podopiecznych. Inspiracji można szukać wszędzie, ale warto się trzymać kilku zasad.

Po pierwsze, imię psa powinno być krótkie, dźwięczne i łatwe do wymówienia. W ten sposób zwierzę będzie szybciej kojarzyło swoje imię i reagowało na nie.

Po drugie, imię nie powinno być słowem używanym na co dzień, bo wprowadzi to dezorientację u psa. Nie powinno też być ludzkim imieniem, gdyż można w ten sposób kogoś obrazić.

Wreszcie, imię powinno się odnosić w jakiś sposób do wyglądu, charakteru lub przeznaczenia psa. Wiele czworonogów nosi imiona odzwierciedlające rodzaj pracy, do której została stworzona ich rasa. Często wynika to ze starych tradycji nazewniczych, które warto kontynuować, gdyż są elementem dziedzictwa kulturowego. Przykładem mogą być tradycyjne imiona gończych polskich używanych w polowaniach. Odnoszą się one do lasu, biegu i głosu. Oto imiona dla psa i suki: Akcja, Akord, Bystra, Baczny, Chwała, Cwał, Drumla, Dukt, Fuga, Fortel, Groza, Goniec, Holka, Horał, Inka, Idol, Jota, Jazgot, Knieja, Kurhan, Lawina, Larum, Łowna, Łapaj, Muzyka, Mahoń, Nuta, Nerw, Opoka, Ori, Pasja, Potok, Rapsodia, Ruczaj, Saga, Swojak, Tańcza, Turlej, Uzda, Uskok, Witka, Wigor, Zwrotka i Zryw. Prawda, że piękne?

Warto też pamiętać, że imię psa nie może być komendą ani korektą zachowania. Jeżeli zwracam się do psa po imieniu i nie mówię (lub nie pokazuję) tego, co zwierzę ma zrobić, nie powinienem się dziwić, że działania psa są nieprecyzyjne i chaotyczne. Zatem, po usłyszeniu swojego imienia, pies musi usłyszeć komendę, którą ma wykonać. Stosowanie imienia jako korekty zachowania (imię wykrzywane w złości) może doprowadzić u psa do lęku przed własnym imieniem. Ściślej mówiąc, dzieje się tak, jeśli pies skojarzy swoje imię z różnymi nieprzyjemnymi dla niego działaniami właściciela, które następują zaraz po tym, jak wypowie on imię zwierzęcia. W skrajnych przypadkach oznacza to konieczność terapeutycznej zmiany imienia psa. Bywa jednak, że zmiana imienia psa ma „terapeutyczne” znaczenie dla jego rodziny. Moja znajoma ma dwie suczki. Jedna z nich jest już bardzo stara, dlatego jest w domu nazywana Babcia. W rodzinie urodziło się dziecko, które teraz już mówi i biega, i które z psem spędza dużo czasu. Gdy dziecko usłyszy, że ma coś

zanieść babci lub do niej pójść, idzie do Babci! Trzeba więc uważać, jak się mówi do psa przy maluchu.

Sprawa kolejna! Sposób, w jaki wypowiadamy imię psa, też ma duże znaczenie. Wypowiedziane łagodnym tonem zachęca do kontaktu z człowiekiem, wykrzywane – zniechęca. Najlepiej więc wypowiadać je tonem neutralnym, a modulować głos podczas wydawania komend lub korygowania zachowań. Polecenia mają większą szansę na radosne i szybkie wykonanie, gdy mówimy podwyższonym i pogodnym głosem, w przypadku korekt sprawdza się najlepiej ton niski i stanowczy, gdyż właśnie wówczas zakaz brzmi najdobitniej.

Podsumowując rozważania, podkreślam raz jeszcze, że warto zastanowić się nad wyborem imienia dla naszego psa, warto nauczyć się modulacji głosu, warto też dołożyć wszelkich starań, by zbudować z czworonogiem dobrą relację.

Na podstawie: Marcin Wierzba, *Imiona psów*, „Gazeta Wrocławska” z 28.04.2012.

1. Wybierając imię dla psa, należy wziąć pod uwagę:
 - A. tradycję nazewniczą i wiek zwierzęcia;
 - B. wygląd zwierzęcia i długość imienia;
 - C. dźwięczność imienia i wykształcenie właściciela;
 - D. rasę i miejsce zamieszkania psa.
2. Autor tekstu stara się przekonać czytelnika, że:
 - A. Imię psa musi pięknie brzmieć.
 - B. Nigdy nie wolno zmieniać psu imienia.
 - C. Źle dobrane imię wywołuje u psa lęk.
 - D. Wybór psiego imienia powinien być przemyślany.
3. Pies może nie chcieć reagować na komendy właściciela, gdy:
 - A. Jego imię jest zbyt krótkie.
 - B. Mówimy do niego tonem stanowczym.
 - C. Zirytowani krzyczymy do zwierzęcia.
 - D. W jego otoczeniu znajduje się małe dziecko.
4. Wspominając o swojej znajomej, autor tekstu pragnie dowieść, że:
 - A. Psy mogą długo żyć.
 - B. Imię może być źródłem nieporozumień.
 - C. Babcia jest zwierzęciem towarzyskim.
 - D. Małe dzieci lubią przebywać z psami.
5. Użyte w tekście sformułowania typu: „po pierwsze”, „po drugie”, „sprawa kolejna”:
 - A. Porządkują wypowiedź.
 - B. Uplastyczniają wypowiedź.
 - C. Dynamizują wypowiedź.
 - D. Są zbędnym ozdobnikiem.
6. Użyte w tekście słowa „komenda” i „korekta” znaczą tyle, co:
 - A. prośba i groźba,
 - B. pochwała i nagroda,
 - C. rozkaz i zakaz,
 - D. zakaz i kara.
7. Psie imiona zapisano w kolejności alfabetycznej w szeregu:
 - A. Chwała, Chorał, Holka, Idol;
 - B. Holka, Lawina, Łowna, Łapaj;
 - C. Drumla, Dukt, Idol, Inka;
 - D. Akord, Akcja, Bystry, Cwał.
8. Swoim myśliwskim umiejętnościom imię zawdzięcza:
 - A. Idol,
 - B. Łowna,
 - C. Ruczaj,
 - D. Swojak.
9. Imię sugeruje, że najbardziej hałaśliwym psem jest:
 - A. Jazgot,
 - B. Pisk,
 - C. Bystra,
 - D. Wigor.

10. Pse imiona związane wyłącznie z muzyką znajdują się w szeregu:
 A. Opoka, Akord, Cwał; C. Chorał, Nuta, Fuga;
 B. Holka, Jazgot, Nuta; D. Drumla, Muzyka, Mahoń.
11. objaśnienia znaczenia słowa „larum” należy szukać w słowniku:
 A. poprawnej polszczyzny, C. frazeologicznym,
 B. ortograficznym, D. języka polskiego.
12. Wybierz z tekstu imiona czworonogów i zapisz po dwa przykłady w dwóch grupach.
 A. Imiona dla suk:
 B. Imiona dla psów:
13. Podane w nawiasach pse imiona zapisz w zdaniu w odpowiedniej formie.
 Rozmawialiśmy o i (Dukt, Fuga).
 Wyprowadziłem na spacer i (Potok, Lawina).
14. Wpisz w odpowiednie miejsca tabelki pse komendy: proś, stać, wróć, głos, zostań, bieg, leżeć.

rzeczownik	bezokolicznik	czasownik w formie osobowej

TEKST II

Słowa: Wanda Chotomska
 Muzyka: Adam Markiewicz

Kundel Bury

Gdy był mały, to znalazłem go w ogródku
 I wyglądał jak czterdzieści osiem smutków:
 Taki mały, taki chudy, nie miał pana ani budy,
 Więc, go wzięłem, przygarnąłem, no i jest.

Razem ze mną kundel bury
 penetruje wszystkie dziury.
 Kundel bury, kundel bury,
 kundel bury fajny pies.

Gdy jest obiad to o kundlu najpierw myślę,
 Gdy jest brudny to go latem kąpię w Wiśle.
 Ma numerek na obroży i wygląda nie najgorzej,
 Chociaż czasem ktoś zapyta: "co to jest?!"

Razem ze mną kundel bury
 penetruje wszystkie dziury.
 Kundel bury, kundel bury,
 kundel bury fajny pies.

Ludzie mają różne pudle i jamniki,
 Ale ja tam nie zamieniłbym się z nikim,
 Tylko mam troszeczkę żalu, że nie dadzą mu medalu,
 Bo mój kundel to na medal przecież pies.

Razem ze mną kundel bury
 penetruje wszystkie dziury.
 Kundel bury, kundel bury,
 kundel bury fajny pies.

15. W tekście wypowiedzi się:
 A. hodowca psów rasowych, C. nierasowy pies – kundel,
 B. pogodny chłopiec, D. wesoła dziewczynka.
16. Które zdanie opisuje emocje osoby mówiącej w wierszu?
 A. Jest dumna ze swojego czworonoga. C. Cieszy się, że kundel dostał medal.
 B. Żali się, że nie ma pudła lub jamnika. D. Smuci ją los bezdomnych zwierząt.
17. Nastrój tego tekstu można określić jako:
 A. poważny i uroczysty, C. tęskny i ponury,
 B. radosny i pogodny, D. melancholijny i smutny.
18. O melodyjności piosenki „Kundel Bury” decyduje:
 A. regularna budowa zwrotek i refren; C. zastosowanie przenośni i porównań;
 B. nagromadzenie epitetów i rymy; D. użycie wyrazów dźwiękonaśladowczych.
19. Którym słowem można by zastąpić wyraz potoczny z refrenu piosenki?
 A. przeszukuje, B. wspólnie, C. szary, D. sympatyczny.
20. Pies, który wygląda „jak czterdzieści dziewięć smutków”, na pewno jest:
 A. niezwykle groźny, B. bardzo duży, C. nierasowy, D. zaniedbany.
21. W wyrazie „pies” znajdujesz:
 A. 4 litery, 2 sylaby, 2 samogłoski; C. 3 litery, 1 sylabę, 1 samogłoskę;
 B. 4 litery, 1 sylabę, 1 samogłoskę; D. 3 litery, 1 sylabę, 2 samogłoski.
22. O zapisie słowa „nie najgorzej” decyduje zasada pisowni przeczenia „nie” z:
 A. przymiotnikami, C. przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym,
 B. przysłówkami, D. przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym.
23. Który z wyrazów nie należy do *psiej rodziny*?
 A. wyżeł, B. ogar, C. hart, D. pekińczyk.
24. Wśród „zwierzęcych powiedzeń” dwa są błędnie podane. Znajdź je i zapisz poprawnie.
Żyją jak pies z kotem. Nie kupuj psa w worku.
Nie dla psa kaszanka. Ni pies, ni wydra.

25. Podkreśl i popraw wszystkie błędy w tekście.

Tekst z błędami (do podkreślenia)	Poprawki błędów
Jacek ma dwa psy. To niezwykle wierne i bardzo mądre zwierzaki. Są z nim bardzo przywiązane. Wszystko rozumia i są jego najlepszymi przyjaciółmi. Ufają chłopcu, a on troszczy się o nich i dba, by niczego im nie brakowało. Każdemu psowi można życzyć takiego opiekuna!

Uwaga! Za niewłaściwe podkreślenia lub poprawki będą odejmowane punkty.

26. Wypracowanie na temat:

Świat w oczach psa. Opowiadanie, w którym pies przedstawia swoją zabawną przygodę.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS